ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

завідувача кафедри офтальмології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, доктора медичних наук, професора Жабоєдова Дмитра Геннадійовича на дисертацію Іванченко Анни Юріївни «Підвищення клінічної ефективності хірургічного лікування регматогенного відшарування сітківки шляхом оцінки імунологічних та анатомо-морфологічних показників», представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 -Медицина

Актуальність обраної теми.

Однією з провідних причин сліпоти та інвалідності в офтальмології є відшарування сітківки. Внаслідок того, що 70 % хворих з регматогенним відшаруванням сітківки (РВС) люди працездатного віку вона є значущою медичною та соціально-економічною проблемою. На сьогодні лише на 40 % очей прооперованих з приводу відшарування сітківки гострота зору досягає 20/40.

Не дивлячись на сучасну висококваліфіковану та апробовану технологію операції та досить високий (до 98% випадків) рівень анатомічного відновлення пошкоджених структур ока, кінцевий функціональний результат, на думку низки офтальмохірургів, далеко не завжди задовольняє як лікаря, так і пацієнта. З огляду на вищенаведене робота, яка спрямована на покращення візуальних результатів хірургічного лікування РВС на підставі вивчення особливостей післяопераційних змін мікроциркуляторного русла сітківки за допомогою оптичної когерентної томографії-ангіографії та їх зв’язку з ангіопоетином-2 у скловидному тілі є важливим і актуальним завданням сучасної офтальмології. Вирішення даних питань і стало задачею дисертаційного дослідження аспірантки Іванченко Анни Юріївни.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами та темами.

Дисертаційна робота виконана згідно плану науково-дослідної роботи кафедри оториноларингології з офтальмологією Полтавського державного медичного університету (м.Полтава), «Розробка діагностичних критеріїв змін очної поверхні та гангліозного шару сітківки за даними інтерферометрії та оптичної когерентної томографії» № державної реєстрації: 0119U102848. Дана дисертаційна робота є її фрагментом.

Особистий внесок дисертанта в отриманні наукових результатів, представлених у дисертації.

Аспірантка самостійно проводила відбір та обстеження хворих, брала участь в оперативних втручаннях – асистувала. Оцінювала результати лабораторно-інструментальних методів дослідження, самостійно здійснила статистичний аналіз отриманих результатів та підготувала дисертаційну роботу до захисту.

Наукова новизна результатів проведених досліджень та їх наукова обґрунтованість

Було уточнено наукові дані щодо наявності зв’язку між змінами мікроциркуляторного русла та функціональними результатами в післяопераційному періоді.

Новизна дисертаційної роботи Іванченко А.Ю. підтверджується отриманими новими даними, де вперше встановлено рівень ангіопоетину-2 у хворих з РВС та його вплив на морфометричні показники ОКТ-А.

У дослідженні розширені уявлення про можливі причини неповного відновлення гостроти зору в пацієнтів після хірургічного лікування регматогенного відшарування сітківки.

На підставі проведеного дослідження, доповнено наукові дані щодо морфології та судинної архітектоніки сітківки в пацієнтів після оперативного втручання регматогенного відшарування сітківки з відшаруванням макулярної ділянки та без.

Практичне значення отриманих результатів

Виявлені зміни міроциркуляторного русла сітківки за даними ОКТ-А та рівні ангіопоетину-2 у скловидному тілі впливають на відновлення зорових функцій у післяопераційному періоді.

Отримані дані дослідження надали можливість спрогнозувати можливу гостроту зору пацієнтів у пізні післяопераційні терміни, що дає змогу лікарю покращити функціональні результати.

Результати дисертаційної роботи впроваджені в лікувальну роботу: офтальмологічного відділення КП «Полтавської обласної клінічної лікарні ім. М.В. Скліфосовського ПОР», медичного центру «Світогляд», медичного центру «ІРМЕД», що підтверджено «Актами впровадження». Теоретичні положення та практичні рекомендації роботи включені в програму лекцій і практичних занять кафедри оториноларингології з офтальмологією Полтавського державного медичного університету

Оцінка рівня виконання поставленого наукового завдання та рівня оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності

Робота відповідає сучасним вимогам до проведення наукових медичних досліджень. Наукові положення і висновки, сформульовані в дисертації, адекватні поставленим завданням, логічно пов’язані з одержаними результатами дослідження.

Статистична обробка одержаного матеріалу виконана на заставах доказової медицини та містить сучасні і актуальні для дослідження методи, які дозволили отримати ґрунтовні та вірогідні висновки та практичні рекомендації. Висновки

відповідають поставленим завданням, логічно пов’язані з результатами власних досліджень, сформульовані лаконічно, вірно і повністю відображають суть, наукову новизну, теоретичну та практичну значущість дисертаційної роботи.

Виконаний обсяг досліджень, їх характер, аналіз та обробка дозволяють вважати результати і висновки, отримані дисертантом, вірогідними.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях

Матеріали дисертаційної роботи відображені у 6 наукових працях, з яких 2 публікації у виданнях бази даних Scopus, 2 статті у фахових виданнях України категорії Б та 2 тез доповідей на міжнародних та Всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Усі наукові положення, висновки та практичні рекомендації дисертації відображені в публікаціях. Публікації містять власні результати досліджень та не повторюються.

Оцінка структури, змісту та форми дисертації

Структура дисертаційної роботи відповідає актуальним вимогам. Текст дисертації складається з анотації, вступу, огляду літератури, матеріалів та методів дослідження, двох розділів з викладенням результатів власних досліджень, аналізу та узагальнення результатів роботи, висновків, практичних рекомендації, списку використаних джерел та додатків. Використані джерела включають 223 найменування, більшість з яких не старше 5 років та підкреслюють актуальність обраної аспіранткою тематики дослідження.

Дисертаційна робота проілюстрована 18 рисунками та 26 таблицями. Назва роботи відповідає її змісту.

Загальна характеристика роботи

В анотації, яка викладена українською та англійською мовами висвітлено мету та завдання, стисло подані основні результати проведеного дослідження, що засвідчують апробацію наукової роботи.

Вступ відображає актуальність, чітке формулювання мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження.

Розділ 1 є чітко структурованими та розкриває сучасні дані стосовно патогенезу регматогенного відшарування сітківки. Дисертанткою проаналізовані останні закордонні літературні дані відносно етіології, патогенезу, клінічних особливостей регматогенного відшарування сітківки. В тексті акцентується увага на проблемних і невирішених питаннях даної теми, що дозволяє не лише висвітлити актуальність, але й обґрунтувати наукові завдання, що постали перед дисертанткою. Огляд літератури обґрунтовано визначає актуальність та доцільність обраного напрямку дослідження та ілюструє знання сучасної вітчизняної та зарубіжної літератури. Представлений в дисертаційній роботі аналітичний огляд літератури свідчить про достатню компетенцію автора в питаннях, що стосуються проблеми дисертаційного роботи.

Розділ 2 присвячений матеріалам та методам дослідження. Розділ написаний із дотриманням всіх норм. Дисертанткою докладно описані та проілюстровані програма та дизайн дисертаційного дослідження з описом груп та їх характеристикою. Хочу зазначити, що всі клінічні процедури проводилися згідно вимог існуючих положень про захист прав людини та правил біомедицини. Авторка всесторонньо обґрунтувала та послідовно описала методи досліджень та статистичної обробки, що дозволяє зробити висновок про обізнаність та високий професійний рівень здобувача. Зауваження до розділу відсутні.

Розділ 3 дисертації присвячений аналізу найближчих та віддалених змін мікроциркуляторного русла сітківки і функціональних результатів, характеру хірургічного лікування у пацієнтів з регматогенним відшаруванням сітківки.

Розділ має чіткий, лаконічний вислів, розташування тексту уміло перемежовується з таблицями. Зауважень до розділу немає.

Розділ 4 дисертації присвячено аналізу результатів імуноферментного дослідження. Текст викладено науковим стилем із доданням таблиць, діаграм та рисунків. Зауважень до розділу немає.

У **розділі 5** авторка аналізує отримані нею результати та порівнює їх з даними сучасної світової літератури з досліджуваної проблеми. Сформульовані при цьому твердження мають чіткий, вичерпний характер і сумнівів не викликають.

Наприкінці дисертаційної роботи зроблені 5 висновків, які у повному обсязі відображають результати досліджень, є вичерпними і послідовними.

Висновки повністю відповідають меті та завданням дослідження і стисло відображають результати проведеної роботи. Практичні рекомендації є обґрунтованими та логічно випливають із отриманих результатів дослідження.

В цілому характеристика роботи є позитивною. Принципових зауважень немає.

Дотримання принципів академічної доброчесності

Під час аналізу дисертаційної роботи Іванченко Анни Юріївни за темою «Підвищення клінічної ефективності хірургічного лікування регматогенного відшарування сітківки шляхом оцінки імунологічних та анатомо-морфологічних показників» та наукових публікацій не було виявлено ознак плагіату, фальсифікації чи інших запозичень та порушень академічної доброчесності.

Зауваження щодо змісту та її оформлення

Дисертаційна робота Іванченко Анни Юріївни є завершеною науковою працею, яка за змістом та обсягом відповідає заявленій спеціальності та існуючим вимогам до подібних робіт та заслуговує позитивної оцінки.

Принципових зауважень до дисертації в цілому і до окремих її розділів не має.

Для дискусії та уточнення окремих положень дисертаційної роботи дисертанту пропонується дати відповіді на наступні **запитання**:

1. Яка різниця у швидкості відновлення гостроти зору у пацієнтів з низьким та високим рівнем ангіопоетину-2?

2. Чому, на Вашу думку, відновлення щільності судин у поверхневому капілярному сплетенні відбулося швидше ніж у глибокому?

3. Чи продовжували Ви спостерігати пацієнтів обох груп після року досліджень?

4. Чи спостерігалася різниця в показниках ангіопоетину-2 в залежності від локалізації відшарування сітківки та місця забору вітреального біоматеріалу?

На завершення необхідно підкреслити актуальність, практичну значущість обраної теми наукової роботи, обґрунтування наукових положень, висновків та практичних рекомендацій, що є достовірно підтвердженими і відрізняються науковою новизною.

Висновок

Дисертаційна робота Іванченко Анни Юріївни «Підвищення клінічної ефективності хірургічного лікування регматогенного відшарування сітківки шляхом оцінки імунологічних та анатомо-морфологічних показників», що подана на здобуття ступеня доктора філософії, є завершеною науковою працею, що виконана дисертантом особисто, має значну наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальна оцінка дисертаційної роботи позитивна.

Дисертаційна робота Іванченко Анни Юріївни «Підвищення клінічної ефективності хірургічного лікування регматогенного відшарування сітківки шляхом оцінки імунологічних та анатомо-морфологічних показників» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» за актуальністю, науковою новизною, та практичним значенням, аргументацією наукових положень, висновків, змістом практичних рекомендацій, їх достовірністю і повнотою викладу в періодичних виданнях повністю відповідає вимогам до оформлення дисертації, затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України №40 від 12.01.2017 «Про затвердження Вимого до оформлення дисертації» у редакції від 12 липня 2019 року та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами внесеними згідно з Постановою Кабінетів Міністрів України №341 від 21 березня 2022 р.), а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю - 222 «Медицина».

Офіційний опонент:
завідувач кафедри офтальмології
Національного медичного
університету імені О.О. Богомольця,
доктор медичних наук, професор

Жабоєдов Дмитро Геннадійович

Подписано цифровой подписью: Жабоєдов Дмитро Геннадійович
Дата: 2024.05.10 12:41:31 +03'00'

Дмитро ЖАБОЄДОВ